

PEDAGOGISCH WERKPLAN

Peutergroep

Peuterpret

versie 04 | 23 september 2024

Beheer

Versienummer	Datum	Wat is er gewijzigd?
01	15-03-2022	Nieuw document
02	01-01-2024	VE uren aangepast
03	08-03-2024	Bas gaat logeren toegevoegd als activiteit ouderbetrokkenheid Flexkids ouderportaal aangepast naar Konnekt
04	23-09-2024	Per 01-01-2025 maximale groepsgrootte aangepast ivm tijdelijke huisvesting

Inhoudsopgave

Beheer	2
Inhoudsopgave	3
De best mogelijke start.....	4
Onze locatie.....	5
Brengen en ophalen	7
Oog voor signalen.....	8
Zelluf doen.....	9
Lekker voorspelbaar.....	10
Aan de praat	13
Spelend leren.....	15
De eerste vriendschappen.....	17
Zoveel te ontdekken!.....	18
Extra ondersteuning	19
Opvang buiten de eigen stamgroep	20
Doorgaande lijn	21
Tot slot.....	22

De best mogelijke start

Dit pedagogisch werkplan is een locatiespecifieke vertaling van het pedagogisch beleidsplan van Kinderopvang Walcheren.

Het maakt duidelijk op welke manier het pedagogisch handelen vorm krijgt op onze locatie. Het geeft je als ouder of verzorger een duidelijk beeld van de manier waarop we bij peutergroep Peuterpret werken.

Voor de leesbaarheid spreken we over het kind in de hij-vorm en bij ouders/verzorgers over de ouder. We gebruiken de volgende afkortingen: KDV voor kinderdagverblijf, PG voor peutergroep en BSO voor buitenschoolse opvang.

De beroepskracht voorschoolse educatie noemen we beroepskracht VE. In de communicatiemiddelen van KOW spreken we over de pedagogisch medewerker. Hiermee wordt ook de beroepskracht VE bedoeld.

Onze locatie

Naam locatie:	Peutergroep Peuterpret
Straat en huisnummer:	Prelaatweg 22
Postcode en plaats:	4363 NE Aagtekerke
Telefoonnummer:	06-48456850
E-mailadres:	peuterpret-pg@skow.nl

Peutergroep Peuterpret is gevestigd in reformatorische basisschool Jhr. W. Versluijsschool, aan de rand van het dorp. Het lokaal is ingericht met lichte materialen en grote ramen aan de schoolpleinzijde. Naast de peutergroep zit groep 1 van de basisschool. Met de leerkracht is onderling contact tijdens overdracht van kinderen die vier jaar worden over de doorgaande lijn en afstemming van activiteiten.

Er is een veilige buitenspeelgelegenheid met enkele speeltoestellen, een zandbak en voldoende buitenmateriaal om volop te genieten van de ruimte. De kinderen kunnen fietsen, steppen, schommelen, klimmen en op ontdekking tussen de struiken aan de rand van het plein.

De ruimte is zo ingericht dat de kinderen geprikkeld worden en zelf op ontdekking kunnen gaan. Er zijn verschillende hoeken gecreëerd (onder andere een poppenhoek, een bouwhoek, een leeshoek). Het spelmateriaal is gericht op verschillende ontwikkelingsgebieden. Het samen spelen en delen krijgt veel aandacht tijdens het vrije spel. In kleine kring bieden we ontwikkelingsgericht spel aan waardoor kinderen gestimuleerd worden in hun ontwikkeling.

Het christelijke karakter van de groep komt terug in het dagritme: bidden, Bijbelverhaal, liedjes, danken. Om nog meer te kunnen ontdekken dan alleen op de locatie, maken we wel eens een uitstapje. In de omgeving van Peuterpret is van alles te beleven en te ontdekken voor de kinderen. Een uitstapje sluit aan bij een thema of vindt plaats aan het eind van het schooljaar. Daarnaast spelen we ook graag in op wat de seizoenen te bieden hebben door tijdens het buitenspelen de kinderen betrekken, want door het zien en ontdekken kunnen ze ontwikkelen. Bij uitstapjes zorgen we ervoor dat onze pedagogisch medewerkers zichtbaar of hoorbaar kunnen zijn voor andere volwassenen. Dit geldt ook voor de pedagogisch medewerkers die achterblijven op de locatie.

Openingstijden

Groep	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Groep 1	8.15 – 12.15 uur	8.15 – 12.15 uur	Gesloten	8.15 – 12.15 uur	8.15 – 12.15 uur

Groepsopbouw

Iedere groep heeft zijn eigen, vaste pedagogisch medewerkers. Dit is fijn en vertrouwd voor de kinderen en ouders. De pedagogisch medewerkers kennen de kinderen en weten wat zij moeten doen om in te spelen op de wensen en behoeften van ieder kind. Bij ziekte of afwezigheid wordt een medewerker waar mogelijk vervangen door vaste collega's, waarbij rekening gehouden wordt met medewerkers die kinderen kennen. Naast vaste pedagogisch medewerkers, heeft ook iedere groep zijn eigen ruimte met een herkenbare inrichting. Een fijne, rustige en gezellige plek waar een kind zich thuis voelt. Met een inrichting die wij afstemmen op de leeftijd, ontwikkelingsfase en spel behoeften van kinderen. Op deze manier kunnen de pedagogisch medewerkers optimaal inspelen op de behoeften en de emotionele veiligheid van alle kinderen. Door samen in een groep opgevangen te worden, worden kinderen uitgedaagd om sociale vaardigheden te ontwikkelen en leren ze met elkaars behoeften en mogelijkheden rekening te houden.

	Groep 1
Leeftijd	2 tot 4 jaar
Aantal kinderen maximaal	16
Aantal beroepskrachten VE	2

Per 01-01-2025 wordt de maximale groepsgrootte aangepast naar 14 kinderen ivm tijdelijke huisvesting.

Een peutergroep is een horizontale groep. Dit betekent dat er kinderen van ongeveer dezelfde leeftijd bij elkaar zitten. Pedagogisch medewerkers kunnen op een horizontale groep optimaal inspelen op het ontwikkelingsniveau van de kinderen en zich specialiseren in de bijzondere kenmerken en behoeften van de specifieke leeftijdscategorie. Kinderen maken gemakkelijker vriendjes en zoeken elkaar eerder op in hun spel, omdat de leeftijdsverschillen klein zijn. Vooral voor de jongere kinderen is het van belang dat zij rustig en geconcentreerd kunnen spelen. De kinderen zijn geplaatst in een vaste stamgroep. Het is mogelijk dat kinderen in een tweede stamgroep worden opgevangen. Dit gebeurt altijd met toestemming van de ouders gedurende een bepaalde periode.

Brengen en ophalen

Bij binnenkomst begroeten we ouder en kind. We bespreken met elkaar bijzonderheden die van belang zijn voor het verloop van de opvang die dag. Op het moment dat je afscheid neemt, draag je de verantwoordelijkheid voor jouw kind over aan ons. Bewust afscheid nemen is erg belangrijk voor een kind. Het is van belang dat het kind het vertrouwen heeft dat een ouder terugkomt. Zeg altijd gedag tegen je kind en tegen ons. Voor een kind is het belangrijk om te weten dat de ouder weggaat. Wanneer je als ouder het afscheid nemen kort houdt, is de situatie voor een kind het meest overzichtelijk.

Bij aanvang van de ochtend of middag ontvangen we kinderen en ouders bij de ingang. Kinderen nemen afscheid en lopen met ons naar binnen.

Bij het ophalen wachten de ouders bij de ingang. Wij dragen de kinderen over aan de ouders in de hal en doen daar een korte overdracht.

Als het kind niet door de betreffende ouder/verzorger opgehaald wordt, dient persoonlijk aan de pedagogisch medewerker vermeld te worden wie het kind komt ophalen. Belangrijk hierbij is:

- Als degene die het kind komt halen een voor de pedagogisch medewerker onbekend persoon is, dan dient deze persoon zich, bij twijfel, te legitimeren. Er wordt genoteerd wie het kind komt ophalen;
- Kinderen van wie niet is doorgegeven dat zij door een ander dan de ouder/verzorger, of de bij ons opgegeven personen worden opgehaald, worden niet meegegeven;
- Kinderen jonger dan 8 jaar worden niet meegegeven aan kinderen in de basisschoolleeftijd. Wordt een kind jonger dan 8 jaar opgehaald door een kind van 12 jaar tot 18 jaar, dan dienen ouders hier schriftelijk toestemming voor te geven.

Oog voor signalen

We zijn gevoelig voor de signalen die kinderen op de peutergroep afgeven. Door goed te kijken, oogcontact te maken, vragen te stellen en te luisteren, proberen we de signalen goed te begrijpen en daar op een juiste manier op te reageren.

Hierdoor voelen de kinderen zich begrepen, geaccepteerd en veilig. Zo geven we ze wat ze nodig hebben. Na een periode van ongeveer drie maanden vindt het evaluatiegesprek met de ouder plaats. Daarin delen we bevindingen met elkaar over hoe het kind, de ouder en de opvanglocatie de eerste tijd hebben ervaren. We kijken samen met de ouder of we nieuwe afspraken met elkaar willen maken. Mocht blijken dat je kind onverhoopt echt niet kan wennen, dan kun je contact opnemen met de mentor van het kind. Deze zal vervolgens contact opnemen met de manager om de mogelijkheden die er zijn te bespreken.

Elkaar leren kennen

Voordat de kinderen voor de eerste keer bij ons op de groep komen, nodigen we het kind met de ouders uit voor een intakegesprek. We laten de groep zien, geven uitleg en bespreken belangrijke zaken rondom het kind. Een kind kan zo alvast wennen aan de groepsruimte, het spelmateriaal bekijken en zien hoe het er aan toe gaat op de groep.

De eerste dag dat je kind op Peuterpret komt, zorgen we ervoor dat de mentor het kind opvangt en deze neemt samen met je kind bewust afscheid van jou als ouder bij vertrek. Zo weet het kind dat de ouder weg gaat. Daarna nemen we je kind bij de hand en vragen we bijvoorbeeld wat hij wil spelen of we bekijken samen de groep of gaan een boekje lezen. We bekijken de dagritmekaarten en vertellen wat we die ochtend gaan doen en wanneer hij weer naar huis gaat. Als een kind moeite heeft met het afscheid, nemen we hem op schoot en bieden troost en veiligheid.

Later in de kring vertellen we aan de kinderen dat er een nieuw kind is, we noemen de namen van de andere kinderen en maken op deze manier kennis met elkaar.

De ouder van het nieuwe kind houden we gedurende de ochtend op de hoogte van hoe het gaat, we sturen een paar berichtjes en wat foto's. Bij het ophalen vertellen we hoe het verlopen is.

We zijn er voor je

Wanneer we zien dat een kind moeite heeft met afscheid nemen van de ouder, ondersteunen we hierin en nemen we het kind van je over en nemen hem mee de groep in.

Tijdens het spelen en werken zorgen we ervoor dat we zoveel mogelijk in de buurt zijn van de kinderen. We gaan bij ze op de grond zitten tijdens het spelen of we zitten naast ze tijdens het knutselen aan tafel. We zorgen ervoor dat er altijd in ieder geval één van de pedagogisch medewerkers beschikbaar is voor de kinderen. Ook bij het vertrek aan het eind van de ochtend nemen we weer bewust afscheid van elkaar.

Zelluf doen

Op de peutergroep stimuleren we kinderen actief om dingen zelf te proberen, eigen keuzes te maken en met eigen ideeën te komen. Want: wie zelf mag proberen, houdt zin om te leren.

Zo leren kinderen nieuwe vaardigheden en krijgt het zelfvertrouwen een boost. Ook leren we de kinderen dat elk kind uniek is en mag zijn wie hij is. Iedereen heeft talenten en je komt verder als je elkaar een handje helpt.

Help mij het zelluf te doen

Het maken van eigen keuzes en de zelfredzaamheid van de kinderen komt op meerdere momenten terug. Zo mogen de kinderen bij het fruit eten zelf kiezen welke stukken fruit ze willen. Als blijkt dat ze het toch niet lekker vinden of even hebben geproefd van iets, mogen ze het wegleggen en iets anders nemen. Het stimuleren van de zelfredzaamheid komt terug bij het aan- en uittrekken van de jassen, de eet- en drinkmomenten en bij de zindelijkheid. We maken tijd voor het zelfstandig aantrekken van de jas, waarbij we de kinderen stimuleren en helpen. We doen het eerst voor en daarna moedigen we ze aan om het zelf te doen. En natuurlijk geven we een groot compliment bij het verwerven van een nieuwe vaardigheid. De kinderen mogen ons af en toe helpen bij het uitdelen van de bekers, rondgaan met de koektrommel of helpen bij het doen van de afwas.

Bij de intake vragen we de ouders hoever de kinderen zijn met de zindelijkheid. Hier oefenen we op de groep dagelijks mee. Als we van ouders horen dat hun kind zindelijk aan het worden is, en wij zien dat een kind hieraan toe is, nemen we het kind mee naar het toilet. We stimuleren zelf de luier of onderbroek/broek uit te doen en op wc te gaan zitten. Daarna mogen ze zichzelf weer aankleden. Als we de kinderen naar het toilet sturen, gaat er altijd een pedagogisch medewerker mee.

Ook kinderen met een luier aan vragen we tijdens het verschonen om te oefenen met aan- en uitkleden. De oudste kinderen die bijna naar school gaan mogen zelfstandig naar de wc, dat moeten ze immers op de basisschool ook.

We verwachten dat alle kinderen na het spelen helpen met opruimen. Bij kinderen die het opruimen nog lastig vinden, gaan we eerst samen het speelgoed opruimen, geven we een gerichte opdracht en later laten we het ze steeds meer alleen doen. Door het zingen van ons opruimlied, weten alle kinderen dat het tijd is om te gaan stoppen met spelen en op te gaan ruimen.

Ieder kind is uniek

We proberen zoveel mogelijk aan te sluiten bij de behoefte van ieder kind. We spelen samen en gaan in op spontane interactie, bijvoorbeeld tijdens een kringgesprek. We streven ernaar om ieder kind naast de groepsactiviteiten ook individuele aandacht te geven.

Als we zien dat de groep eigenlijk iets anders nodig heeft dan wat wij op dat moment willen doen, bijvoorbeeld als de kinderen meer behoefte hebben aan beweging, passen we ons programma aan en kiezen dan voor een andere activiteit.

Als er iets gebeurt of er ontstaat een conflict tussen kinderen, grijpen we niet direct in maar wachten even af wat er gaat gebeuren: lost je kind de situatie zelf op of heeft hij onze hulp nodig?

Bij een creatieve verwerking of tijdens een aangeboden (groeps-)activiteit, staat de behoefte van je kind voorop. Als hij na een tijdje niet meer mee wil doen, mag hij iets anders gaan kiezen. Indien nodig, wordt er eerst opgeruimd. Ook bij een knutselactiviteit hebben de kinderen veel eigen inbreng. Op deze manier stimuleren wij hun creativiteit en eigenheid.

Lekker voorspelbaar

Een vast dagritme; het lijkt misschien wat saai, maar kinderen houden ervan. Zo weten ze waar ze aan toe zijn en wat er van hen wordt verwacht. Dat geeft rust.

Doen we dan nooit iets spontaans? Natuurlijk wel, maar dan leggen we het uit aan de kinderen. Verder richten we de ruimtes overzichtelijk in en houden we ons aan vaste huisregels en afspraken. Wel zo duidelijk voor de kinderen.

Structuur bieden

In de groep hangen dagritmekaarten. Deze bespreken we dagelijks met de kinderen zodat ze weten hoe de dag gaat verlopen. Doordat de ochtend meestal volgens hetzelfde ritme verloopt en de activiteiten een vaste volgorde hebben, weten de kinderen als snel waar ze aan toe zijn en wat ze kunnen verwachten. Op deze manier pikken de kinderen het dagritme en de regels en afspraken snel op en zijn ze sneller gewend. Als we merken dat een kind het lastig vindt om te weten wanneer hij weer naar huis gaat, vertellen we nogmaals wat er nog gaat gebeuren voordat hij naar huis gaat.

Bij overgangsmomenten zingen we altijd een liedje. Als de kinderen vrij aan het spelen zijn, zingen we eerst een liedje waardoor zij weten dat we bij elkaar komen. Dan vertellen we kort wat we vervolgens gaan doen. Iedere activiteit heeft daarbij weer een eigen liedje: het opruimlied, fruitlied, eindigen van de dag, enzovoorts.

We hanteren in de groep vaste regels en afspraken, dit geeft de kinderen duidelijkheid waardoor ze weten wat er van hen verwacht wordt. Ook leren we de kinderen afspraken over hoe om te gaan met elkaar, wat kan wel en niet, hoe gedraag je je in een groep. Ieder kind kan zich regels eigen maken op een manier die past bij zijn ontwikkeling.

Voor elk spel een plek

We hebben vaste opbergplaatsen voor al het speelgoed: puzzels liggen op een plank bij het andere ontwikkelingsmateriaal, auto's liggen in een bak in de auto-hoek en de potloden en stiften staan in de knutselkast. Als de kinderen al wat langer in de groep zijn, weten ze waar al het speelgoed hoort. Als we dan gaan opruimen, weten ze goed waar ze alles weer kunnen opbergen.

Als we aan een thema werken, bergen we de materialen na het spelen of werken weer op in de thema-kast. We leren de kinderen al vroeg dat ze fijn met al het speelgoed mogen spelen, maar dat opruimen er ook bij hoort. Als we aan het eind van de ochtend het speelgoed weer gaan opruimen, helpen alle kinderen en pedagogisch medewerkers mee.

De jassen hangen we altijd op aan onze verrijdbare jassenkast. Hierin bergen de kinderen ook hun tas op. Spullen die de kinderen van thuis hebben meegenomen om te laten zien, bergen we daarna op in een mandje. Hierin leggen we ook de gemaakte werkjes of brieven die met de kinderen mee naar huis mogen.

Zindelijkheid

Een vast onderdeel in het dagritme is verschonen of naar de wc gaan. Thuis kan een kind al verder zijn in het proces van zindelijkheid dan op de peutergroep. We volgen hierbij het kind en gaan niet sneller dan het kind aangeeft.

We gaan in de groep op vaste momenten met de kinderen naar de wc. De kinderen die hieraan toe zijn, gaan samen met een pedagogisch medewerker om de beurt naar de toiletruimte tegenover de groep.

Sommige kinderen gaan tussendoor uit zichzelf op andere momenten naar de wc, kinderen die werken aan de zindelijkheidstraining stimuleren we soms om een keer extra naar de wc te gaan.

Kinderen die nog een luier dragen verschonen we één keer per ochtend, tenzij ze gepoept hebben, dan verschonen we ze direct. Kinderen die nog een luier aan hebben, maar wel toe zijn aan het toilet, nemen we na overleg met ouders ook mee naar de wc om daar de zindelijkheid te oefenen. Voor de kinderen die

bezig zijn met zindelijkheidstraining hangt een beloningskaart op. Bij de intake vragen we aan de ouder of in de tas van het kind een setje reservekleding gedaan wordt en de eventueel benodigde luiers (liever geen luiersbroekjes).

Wat een dag(ritme)!

Van	tot	Activiteit	Ontwikkelingsgebied
08.15	08.45	Ontvangst van ouders en kinderen. We ontvangen de kinderen en ouders bij de ingang van de groep. Kinderen bergen hun jas en tas op, nemen afscheid van de ouder en komen dan de groep binnen.	Ouderbetrokkenheid Sociaal-emotionele ontwikkeling
08.30	09.30	Vrij spel: De kinderen mogen na binnenkomst zelf kiezen wat ze gaan spelen. Dit kan zijn met materiaal dat op tafel klaarligt, of spelen in de hoeken. Op de grote tafel ligt vaak knutselmateriaal of een activiteit die bij het thema hoort. Na het vrij spelen gaan we eerst samen opruimen voordat we in de kring gaan.	Taalontwikkeling Sociaal-emotionele ontwikkeling Rekenprikkel
09.30	09.45	Eerste kring: we starten met alle kinderen in een grote kring. We begroeten elkaar en beginnen de ochtend met een danklied (Elke dag aan ons gegeven). Daarna bespreken we welke dag het is en wat we gaan doen aan de hand van de dagritme kaarten. Soms praten we al over het thema of doen we een activiteit. Bas de pop is hierbij aanwezig. In zijn rugzak zit altijd iets wat met het thema te maken heeft en wat de kinderen uitdaagt tot interactie, taal en spel.	Taalontwikkeling Sociaal-emotionele ontwikkeling Motorische ontwikkeling
09.45	10.00	Fruit eten: alle kinderen mogen om de beurt kiezen uit een aanbod van verschillende stukken fruit.	Taalontwikkeling Sociaal-emotionele ontwikkeling Motorische ontwikkeling
10.00	10.30	Buitenspelen: de kinderen gaan buiten spelen met elkaar op het grote plein achter de school. Ze kunnen met de fietsen, in de speelhuisjes, schommelen of spelen in de zandbak met bijbehorend speelgoed. Bij slecht weer blijven we binnen en kiezen voor een muziek- of beweegactiviteit. Na het spelen ruimen we al het buitenspeelgoed weer op in de schuur en gaan we naar binnen.	Sociaal-emotionele ontwikkeling Motorische ontwikkeling
10.30	10.45	Toilet en verschonen: de kinderen die (bijna) zindelijk zijn, gaan mee naar de toiletruimte tegenover de groep. We delen deze ruimte met de onderbouw. Er is in het toilet altijd een beroepskracht VE aanwezig. Uiteraard mogen	Taalontwikkeling Motorische ontwikkeling

		de kinderen ook tussendoor gebruik maken van het toilet. Ondertussen krijgen de andere kinderen een schone luier. De kinderen die al klaar zijn wachten op hun stoel met een boekje.	
10.45		Eten en drinken: alle kinderen krijgen een beker water of siroop en een koekje. Daarna praten we over het thema, zingen liedjes of spelen in op wat een kind te vertellen heeft. De kinderen mogen om de beurt helpen met uitdelen van de bekers, opruimen e.d. Als er een verjaardag of andere bijzondere gelegenheid is, maken we hier een feestje van en mag er getrakteerd worden.	Taalontwikkeling Sociaal-emotionele ontwikkeling Motorische ontwikkeling
11.00		Spelen en werken: aan de hand van het thema en behoeftes van de kinderen bieden we activiteiten aan waarbij de kinderen zich spelenderwijs kunnen ontwikkelen door middel van begeleid-, samen-, of individueel spel. Aan het einde van de activiteiten gaan we opruimen.	Taalontwikkeling Sociaal-emotionele ontwikkeling Motorische ontwikkeling Cognitieve ontwikkeling
11.45	12.00	Afsluiten van de dag tijdens een kringmoment: Aan het einde van de ochtend komen we nog een keer bij elkaar in de kring. Er wordt een Bijbelverhaal voorgelezen, we praten daarover en over wat we die ochtend gedaan hebben, bijzonderheden voor de rest van de week en we sluiten de dag af met ons danklied (Heer wij gaan nu weer naar huis toe).	Taalontwikkeling Sociaal-emotionele ontwikkeling
12.00	12.15	Vanaf deze tijd kunnen de kinderen worden opgehaald. De kinderen nemen afscheid van de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen en gaan met de ouder mee naar huis.	Ouderbetrokkenheid Sociaal emotionele ontwikkeling

Bovenstaande tijden zijn richtlijnen. Wij maken daarbij voortdurend de afweging tussen het dagritme van de groep en individuele behoefte van de kinderen. Het dagritme zorgt voor een goede balans tussen samen, alleen, rust en uitdaging.

Aan de praat

Door te praten en uitleg te geven, weten de kinderen wat een pedagogisch medewerker doet en wat er gebeurt. Deze voorspelbaarheid geeft de kinderen een veilig gevoel.

Uiteraard houden we rekening met het begripsniveau en de interesses van het kind. Ook als het even mis gaat, leggen we uit aan de kinderen wat er gebeurt. Zo leren kinderen de situatie beter te begrijpen, hun gevoelens te verwoorden en de gevolgen van hun handelen beter te begrijpen.

De wereld begrijpen

Bijna alles wat we met de kinderen doen, ondersteunen we met taal. We voeren gesprekken met de kinderen, we vertellen wat we gaan doen, we praten met ze tijdens het spelen. Kortom, we communiceren de hele dag door. Doordat kinderen bij ons veel taal aangeboden krijgen, worden ze zelf gestimuleerd in hun taalontwikkeling. De kinderen die wat meer moeite hebben met het Nederlands en/of gesproken taal, stimuleren we extra of we maken gebruik van ondersteunende gebaren. Wanneer we werken aan een thema vanuit het speel- en leerprogramma 'Doe meer met Bas', maken we gebruik van de vertelplaten behorend bij dit programma.

Goed verhaal

Er wordt in de groep op meerdere momenten gelezen. We lezen dagelijks een eenvoudig verhaal uit de Bijbel, dat voor de kinderen goed te begrijpen is. Als het kan proberen we bij ieder thema waar we over werken een gericht Bijbelverhaal uit te kiezen en dat regelmatig voor te lezen. We hebben een leeshoek in de groep, daar hebben de kinderen tijdens een vrij moment de gelegenheid om in boeken te bladeren, plaatjes te bekijken of te lezen.

Voordat we met alle kinderen gaan drinken na het buitenspelen, hebben we een vast leesmoment waarbij de kinderen in de kring zitten en dan zelf een boek uit het boekenrek kiezen. Tussendoor lezen we ook regelmatig voor aan de kinderen, bijvoorbeeld tijdens het vrij spelen na binnenkomst. Wanneer we bij een thema een specifiek boek gebruiken, maken we gebruik van een 'Verteltas'. We gebruiken de attributen in de tas om het verhaal interactief voor te lezen. Hierbij maken we veel gebruik van herhaling en concrete materialen, zodat de kinderen het verhaal snel begrijpen. De Kijk- en luisterbijbel gebruiken we o.a. bij de verhalen die we vertellen. Daarnaast kiezen we verhalen en werkjes uit Bijbels en methoden die aansluiten bij het niveau van het kind.

Een mooi gebaar

Op een paar vaste momenten maken we gebruik van ondersteunende gebaren. Dit komt terug bij het benoemen van onder andere de dagen van de week en bij het zingen voordat we in de Bijbel gaan lezen. Ook bij een thema proberen we de kinderen een paar nieuwe gebaren aan te leren. De kinderen krijgen deze gebaren ook mee naar huis, zodat ze er thuis ook mee kunnen oefenen. Zolang kinderen zich nog niet volledig kunnen uiten in de gesproken taal, hebben ze veel baat bij gebaren. Ook door een woord visueel te maken, leren de kinderen gemakkelijker en kunnen ze het beter onthouden. Vaak gebruiken we veel handgebaren al uit onszelf en voor jonge kinderen is het heel natuurlijk om hun lichaam te gebruiken als ze communiceren. Kinderen die gebaren leren, beginnen vaak eerder met praten. Dat komt doordat ze al heel jong leren om begrippen aan voorwerpen te koppelen en deze te benoemen. Bekende liedjes als 'In de maneschijn' en 'Visje, visje in het water' vinden de kinderen leuk om te zingen, juist omdat je dan lekker met je handen mag bewegen. Zo zit het dus ook met de ondersteunende gebaren. Gebaren zorgen voor een verrijking van de taal en we gebruiken ze als ondersteuning van het praten.

Er zit muziek in

Bij vaste activiteiten, maar ook bij onze thema's zingen we diverse liedjes met de kinderen. Dit zingen komt dagelijks terug. We beginnen en eindigen de ochtend met een danklied. We hebben vaste liedjes voor het beginnen in de kring, opruimen, eten en het lezen in de Bijbel. Doordat deze liedjes iedere dag terugkomen, raken de kinderen er als snel vertrouwd mee en merken we dat ze deze vaak al snel meezingen of meedoen met de bijbehorende gebaren. Als we een verjaardagsfeestje vieren of bij een speciale activiteit, komen de muziekinstrumenten tevoorschijn en mogen de kinderen muziek maken.

Spelend leren

Kinderen krijgen bij ons alle ruimte om te ontdekken. We bieden allerlei soorten speelgoed aan, doen verschillende activiteiten en laten ze contact maken met andere kinderen. Zo stimuleren we hun motorische ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, taalontwikkeling en hun creativiteit.

Daarbij kijken we goed waar een kind in zijn ontwikkeling is en wat er nodig is om bij de volgende stap te komen, want we vinden het belangrijk om een kind niet te overvragen.

Spelenderwijs

Door te spelen, ontwikkelen kinderen vanzelf, ze leren hoe de dingen werken en daarmee hoe de wereld in elkaar zit. We hebben een divers aanbod van spelmaterialen, in verschillende speelhoeken verspreid door de groepsruimte. Regelmatig wisselen we van speelgoed, zodat de kinderen in aanraking komen met verschillende soorten materialen. We stimuleren zo om diverse vaardigheden te gebruiken.

Zo zal het ene kind altijd uit zichzelf met de auto's gaan spelen, maar als je hem een doos bouwblokken aanbiedt, ontdekt hij ineens heel andere dingen en nieuwe ervaringen.

In het dagritme is veel tijd voor vrij spel. De kinderen kunnen zelf kiezen waar ze mee spelen, of ze dit alleen willen doen of samen. We zorgen ervoor dat er altijd knutselmateriaal (papier, potloden, kleurplaat) op de werktafel ligt, zodat een kind dat daar behoefte aan heeft creatief bezig kan zijn. Wanneer we werken aan een thema, bereiden we ook altijd een aantal creatieve verwerkingen voor. Als je kind iets gemaakt heeft, hangen we dit eerst nog een poosje op in de groep en daarna mag het mee naar huis genomen worden.

Wij koppelen de thema's van het speel- leerprogramma 'Doe meer met Bas' aan de Bijbelse verhalen. 'Doe meer met Bas' is een programma waarmee we werken aan taal met de volgende doelen: woordenschat, interactief taalgebruik, motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling, beginnende geletterdheid en taalbewustzijn. Bij voorbereidend rekenen werken wij aan beginnende gecijferdheid (tellen en aantallen, meten en meetkunde) en omgevingsoriëntatie. Deze doelen sluiten aan bij de ontwikkelingslijnen van observatiemethode Kijk!.

Ongestoord spelen

Sommige kinderen moeten op de peutergroep nog echt 'leren spelen'. Zo weten ze bijvoorbeeld niet wat ze met een bepaald spelmateriaal aan moeten of wat je ermee kan doen. Dan gaan we samen met de kinderen het materiaal bekijken en ontdekken wat de mogelijkheden zijn en hoe ermee gespeeld of gewerkt kan worden. Als het kind eenmaal zelf lekker bezig is, laten we het zijn eigen gang gaan. Kinderen worden op deze manier uitgedaagd om te proberen en te experimenteren en oefenen vaardigheden. En maken plezier. De meeste kinderen gaan, nadat ze soms even op weg zijn geholpen, verder aan de slag met het spelmateriaal. Soms in hun eentje, maar soms ook samen met een ander kind. Vaak spelen kinderen in het begin dan naast elkaar, ieder hun eigen spel, maar naarmate ze ouder worden zien we ook dat er kinderen zijn die gericht gaan samen spelen. Bij dit samenspelen komt het ook wel eens voor dat er een conflict ontstaat. Als we dit opmerken, kijken we eerst of de kinderen er samen weer uit komen. Als dit niet het geval is en er een ruzie ontstaat, grijpen we in en praten we over hoe we het kunnen oplossen.

Gelijke kansen voor iedereen

Peuters met een VVE-indicatie komen zodra ze 2,5 jaar zijn totdat ze naar de basisschool gaan vier ochtenden naar peutergroep Peuterpret.

Samen met ouders

We betrekken ouders zoveel mogelijk bij wat er allemaal gebeurt op de peutergroep. Er is dagelijks bij het brengen en halen van een kind ruimte voor een contactmoment. Soms is dat heel kort, maar als je iets wilt bespreken met ons dan maken we daar, als dat mogelijk is, direct tijd voor. En vice versa natuurlijk ook, als wij iets met jou als ouder willen bespreken.

We schrijven dagelijks een verslag van de activiteiten in het ouderportaal van Konnekt, hierbij plaatsen we ook altijd een paar foto's. Hierdoor weet de ouder wat we die ochtend met de kinderen gedaan hebben en kan de ouder daar later met zijn kind over napraten. Regelmatig sturen we jou als ouder een bericht als we een foto hebben van iets wat je kind gemaakt heeft of als we een leuk of grappig spelmoment zien. Vooral bij de ouders van nieuwe kinderen sturen we de eerste periode vaker een bericht.

Als we beginnen met een nieuw thema maken we een ouderbrief voor de ouders. Hierin staat waar we de komende weken aan gaan werken, welke boeken we lezen, de liedjes die we gaan zingen en de activiteiten die op de planning staan. Zo zijn ouders op de hoogte en kunnen zij hun kind voorbereiden op wat we in de groep gaan doen. Ook kan thuis geoefend worden met de liedjes.

Regelmatig hebben we speciale ouderactiviteiten. Het komt voor dat we ouders vragen om de afsluiting van een thema bij te wonen. We vragen ouders ook wel eens voor praktische hulp, zoals het bakken van koekjes voor de kinderen of het repareren van speelgoed. Dit bespreken we dan via de ouderwerkgroep van Peuterpret. We streven ernaar om eenmaal per jaar een ouderavond te organiseren waar je als ouder voor uitgenodigd wordt. Ook gaat Bas thuis logeren bij de kinderen. Iedere week mag Bas dan mee naar huis met een andere peuter.

Ontwikkelen door te bewegen

Dagelijks bewegen de kinderen veel tijdens het buitenspelen. We hebben een groot plein met tal van speelmogelijkheden. We spelen op het plein van de onderbouw van school en mogen gebruik maken van hun spelmaterialen (grote fietsen, schep- en bouwmaterialen). Ook staan er diverse speelhuisjes op het plein, is er een zandbak en hebben we vier schommels. We beschikken ook over een groot aantal rijdend spel materiaal voor de peuters. Als we buiten spelen, werken de kinderen vooral aan hun motorische ontwikkeling, maar ze oefenen ook sociale vaardigheden door bijvoorbeeld samenspel.

Kijk eens wat ik durf!

Kinderen gaan dagelijks op avontuur en zijn vaak dol op avontuurlijk spel. Ze nemen risico's en gaan graag uitdagingen aan. Zowel met spel materiaal als met zichzelf. We proberen natuurlijk altijd te voorkomen dat een kind zich bezeert, maar bezeren hoort er ook wel bij. Zo spelen kinderen op hoogte door te schommelen en te klimmen en leren wij ze met snelheid om te gaan door onder andere te fietsen en te rennen. Kinderen krijgen op deze manier de kans om zelf te ontdekken waar hun grenzen en mogelijkheden liggen. Hierdoor krijgen ze inzicht in hun persoonlijke en sociale ontwikkeling: ze worden zelfredzamer, verleggen grenzen en leren risico's inschatten. Hun zelfvertrouwen groeit ook hierdoor.

De eerste vriendschappen

Naast hutten en zandkastelen, bouwen kinderen op de peutergroep ook aan vriendschappen. Misschien is dat wel het mooiste aan de kinderopvang.

De kinderen maken samen lol en leren om naar elkaar te luisteren, elkaar te helpen en op hun beurt te wachten. Dat gaat niet altijd vanzelf. Daarom begeleiden we de kinderen in het omgaan met elkaar. Bijvoorbeeld door de kinderen te leren omgaan met ruzies bij te leggen en elkaar complimentjes te geven. Daar hebben ze hun leven lang profijt van!

Jouw kind op de groep

Door samen met andere kinderen in een groep te zitten, leren kinderen heel veel van elkaar. Dit gebeurt tijdens vrij spel, maar ook bij georganiseerde groepsmomenten zoals een kringgesprek of samen een spelletje doen. Kinderen oefenen sociale vaardigheden: luisteren naar elkaar, voor jezelf opkomen, op je beurt wachten en elkaar helpen. Omgaan met conflicten hoort daar ook bij. Hierin ligt een rol voor ons als pedagogisch medewerkers, wij helpen de kinderen bij het begeleiden van de situatie en leren om te werken naar een oplossing.

Samen verschillend

We werken met peuters van 2 tot 4 jaar. Hoewel ze in eenzelfde ontwikkelperiode zitten, zijn kinderen allemaal verschillend, en dat mogen ze bij ons ook zijn. We spelen in op behoeften van ieder kind persoonlijk en bevestigen het kind in hun eigenheid.

Zoveel te ontdekken!

Om nog meer te kunnen ontdekken dan alleen op de locatie en de ontwikkeling te stimuleren door er samen op uit te gaan maken we graag uitstapjes met de kinderen.

Eerder in het hoofdstuk **Onze locatie** heb je kunnen lezen wat er bij ons allemaal in de omgeving te doen is.

Wanneer we een uitstapje willen ondernemen dat niet op loopafstand van de locatie ligt, informeren we ouders hier minimaal één week voorafgaand aan het uitstapje over door middel van een bericht in het ouderportaal. Het protocol 'Uitstapjes' is een intern document, maar is op aanvraag in te zien.

Regelmatig gaan we met de kinderen een rondje wandelen in de omgeving van de school. Dit doen we bijvoorbeeld in bepaalde seizoenen, zodat de kinderen kunnen zien wat er in de natuur gebeurt. Of als het past bij een bepaald thema om dingen buiten te ontdekken.

Vlak voor de zomervakantie gaan we met de kinderen op schoolreisje naar de camping die achter de school gelegen is. Doordat die locatie zo dichtbij is, gaan we er lopend naar toe. Op de camping kunnen we buiten in de speeltuin spelen en bij minder goed weer mogen we in de binnenspeelplaats.

Extra ondersteuning

Bij Kinderopvang Walcheren zijn conform de wetgeving pedagogisch beleidsmedewerkers Voorschoolse Educatie aangesteld, onder de naam van meewerkend VE-coach. De meewerkend VE-coach fungeert als spil tussen het beleidsplan VVE en de uitvoering hiervan.

Bij peutergroep Peuterpret is conform de wetgeving een pedagogisch beleidsmedewerker VE aangesteld, onder de naam van meewerkend VE-coach. Voor het jaar 2024 is voor peutergroep Peuterpret 30 uur beschikbaar voor de meewerkend VE-coach (aantal doelgroepkinderen x 10 uur, peildatum 1 januari 2024).

Opvang buiten de eigen stamgroep

Het kan gebeuren dat we activiteiten uitvoeren in samenwerking met andere groepen.

Op deze locatie is dit niet van toepassing.

Doorgaande lijn

Kinderen verlaten de peutergroep meestal pas wanneer zij naar de basisschool gaan, maar het komt ook regelmatig voor dat kinderen van een peutergroep naar de BSO gaan.

Gaat de opgedane kennis over jouw kind dan verloren? Nee hoor! Er is sprake van een doorgaande lijn en jij kunt daar een rol in spelen als ouder.

Doorstroming van de peutergroep naar de BSO

Bij het vertrek van een kind van de peutergroep geven we de ouder het kinddossier mee. Ouders maken zelf de keuze om de informatie uit het kinddossier over te dragen aan de BSO.

Doorstroming van de peutergroep naar de basisschool

Bij het vertrek van een kind met een VE-indicatie van de peutergroep, dragen wij de Kijk! registratie over aan de leerkracht. We geven de ouder het kinddossier mee. Ouders maken zelf de keuze om de informatie uit het kinddossier over te dragen aan de basisschool.

Wanneer je kind bijna vier jaar is, volgt er een warme overdracht met de leerkracht van groep 1. Dan bespreken we hoe het staat met de ontwikkeling van het kind en of er bijzonderheden zijn (beschreven in het plan van aanpak Kijk!) die school moet weten. We gebruiken hiervoor de informatie uit de Kijk!-observaties en het kinddossier. Na deze overdracht volgt er nog een eindgesprek met jou als ouder op de peutergroep. Daarna krijg je het kinddossier mee naar huis.

Samenwerking met de basisschool

Wij hebben regelmatig contact met de leerkrachten van groep 1. Het gaat dan over het soepel laten verlopen van de overgang van peutergroep naar groep 1. We streven ernaar om aan een gezamenlijk thema te werken. We delen elkaars kennis en ervaring zodat dit ten goede komt aan de kinderen. Er zijn afspraken gemaakt welke activiteiten we in de toekomst samen gaan uitvoeren. Bijvoorbeeld door peuters activiteiten aan te bieden in groep 1.

Tot slot

Zoals we ons best doen om ieder kind een prettige opvang te bieden met ruimte om te ontdekken, te spelen en te leren, hebben we met de grootst mogelijke zorg dit werkplan samengesteld.

We hopen je een duidelijk beeld te hebben gegeven over onze werkwijze. Mocht je desondanks vragen hebben, verduidelijking willen of graag iets aan ons kwijt willen over dit werkplan, dan staan wij uiteraard voor je klaar.

